

De militaire conventie tusschen België en Frankrijk moet niet aan de Parlemen ten van de twee landen onderworpen worden, omdat het een geheime conventie is van technischen aard.

1-9-'20 P. E. Janson

DE MANDELGALM

KATHOLIEK-VLAAMSCH-NATIONAAL WEEKBLAD VOOR ISEGHEM EN OMLIGGENDE

Aankondigingen: 1e blad en tusschen stadsnieuws 1 fr. de regel. — 3e en 4e blad en aanbevolen huizen: 0.75 — Notarieel 0.50. — 10 % korting per 100 regels, 25 % per 500, 50 % per 1000.

INSCHRIJVING OP ALLE POSTKANTOREN
Een jaar: 15 fr.
3 maand: 4.00 fr.
6 maand: 8.00 fr.
Buitenland: 25.00 fr.

Opstel en Beheer, Marktstraat, 22 ISEGHEM
Verantwoordelijke uitgever:
Rob. Verhaeghe, Isegheem. Postrek. n° 2024.66.

Alle mededeelingen moeten ten laatste den Woensdag middag voor 't verschijnen van 't blad binnengezonden zijn.

K. V. N. V. : Maandag aanstaande te 7 uur komt BERT D'HAESE Hij spreekt over
« De deelneming der Christen Demokraten aan de huidige Belgische regeering »
Uiterst belangrijk !
Alle Vlamingen worden verwacht !

Aan onze Lezers !

Het woord is aan U ! Sedert het ontstaan van ons blad deden we 't onmogelijke om het schoon en aangenaam te maken. 't Mogelijke om U over alle belangrijke vraagstukken voor te lichten.

Na zes maanden strijd is onze levensmogelijkheid verzekerd, De Mandelgalm blijft dus bestaan !

Maar we willen hem veraangename, beter nog en schooner maken.

Dat is 't werk onze geabonneerden, 't werk onze lezers.

Wie onder U kan geen 5 abonnementen aanbrengen ? Welnu, de redactie geeft een schoon boek aan al degenen die tegen Nieuwjaar 5 jaarabonnementen aanbrengen. Gij kunt het doen ! Gij moet het doen !

Ons blad moet in alle Isegheemsche gezinnen binnendringen. Aan 't werk dus !

Onze nieuwe Regeering

Voor de zoveelste maal zijn we in 't rotte België met 'n nieuwe regeering gezegend, waarvan met de 9/10 van alle zekerheid mag worden gezegd, dat ze ons zal aanbrengen in 't gezegende verkiezingsjaar 1929.

Intusschen zullen we blijven wachten op ontwapening, op zesmaandendienst en andere democratische hervormingen en wanneer de verkiezingen dan naderen, zal te oordeelen naar de verkiezingsleuzen van de machtige Belgische partijen, dat alles in 'n handomdraai nog ne keer worden verwezenlijkt.

De oude regeeringen

't Is de oude methode, die sedert den oorlog schering en inslag vormde in de politiek van onze socialistische en christen democratische Belgiëkenars.

Tijdens den oorlog, wisten diezelfde menschen mee te ronken in het militairisch geroezemoes, en ook zij maakten hun naïeve volgingen wijs, dat de aan gang zijnde wechtpartij, een moordenaarsspektakel was, noodzakelijk om het militarisme te vernietigen en ons te brengen in het beloofde land van bestendige welvaart en eeuwige vrede. Onze jongens vochten aan den Yzer in de hoop dat eenmaal de vijandt verslagen, ze zouden mogen terugkomen en hun kannonnen en mitraljeusen vernietigen. Dat was immers 't gene aan hen en allen, die het gelooven wilden, werd wijs gemaakt. Het militarisme was een Duitsch produkt ! Noch Frankrijk, noch België wilden er van ! Dank zij dergelijke leugens hielden onze jongens het vol aan den Yzer, en zij die levend teruggekeerd zijn, ziek of verminkt hebben dramogen ondervinden wat de beloften en de leugens van Belgische regeerders en Belgische koningen waard zijn.

Pas was de zoogezegde vrede door 't yerdra van Versailles ingetreden, al de moordenaarspartij opgehouden, of de Belgische regeerders herstelden de versletene moordenaarstuigen, en lieten er voor 't honderde miljoenen nieuwe vervaardigen. Christenen en Socialisten trokken in

1919

naar de verkiezingen onder de leuzen: ontwapening en zesmaandendienst ! 't Belette niet, dat eens dat zij de schotel bezetten, ze miljoenen en miljarden stemden voor nieuwe en sterkere bewapeningen, en dat ze de zesmaandendienst op zij schoven. In

1921

golden nochtans dezelfde verkiezingsleuzen. 't Volk had intusschen toch voor 'n deel zijn vertrouwen in de socialistische palabers verloren en deze wisten hun geschokte populariteit wat op te knappen door nu de regeeringsverantwoordelijkheid af te wijzen, en de christenen alleen de reactie te laten ondersteunen, terwijl zij in schijn, 'n ferme oppositie gingen voeren. Weerom kwam niets in huis van al de beloofde hervormingen ten bate van het volk. Iedereen zag en voelde 't. De Belgische partijen hadden hen bedrogen.

1925

bracht ons dan ook 'n geweldige kiesstrijd, waarin de socialisten, dank zij hun vierjarige huichelaarscampagne groote vooruitgang boekten. Na veel miserie werd 'n zoogezegde

democratische regeering samengesteld. Van democratische hervormingen was echter geen sprake. Amnestie, Vlaamsch rechtstelsel, ontwapening, zesmaandendienst, van dat alles kwam niets in huis. Wel kregen we 'n paar miljard nieuwe belastingen, officieren en onderofficieren die het leger wilden verlaten kregen drie jaar volle wedde, terwijl de pensioenen onzer arme ouderlingen ongewijzigd bleven, en toen de reactie haar tanden toonde sprong de democratische regeering, die nochtans op 'n groote parlementaire meerderheid steunde, in 't duigen, en nadien gingen de socialistische liefhebbers van ministerportefeuillen samen regeeren met dezen die de schuld waren dat de waarde onzer munt met 3/4 gezakt was, en ze hielpen die vermindering der muntwaarde bestendigen, nageden de schatkistbons vast, versjacherden onze spoorwegen aan de kapitalisten, lieten tienduizend spoorarbeiders op straat zetten. Dat alles bracht natuurlijk mee dat het volkvertrouwen in die echte Belgen werd geschokt, en dat er nieuwe comédie noodig was om de machtige Belgische socialistische partij van den ondergang te redden.

De meesters in comédie

hadden dan ook dra het middel gevonden, zij stelden de kwestie der zesmaanden voor, nadat ze tientallen keeren dat belangrijke vraagstuk hielpen kelderen. Van de gelegenheid zouden zij gebruik maken om ditmaal voor 't volk iets goeds te veroveren en 't militair monster in knak te geven. Edoch, niezoohaast was de kwestie gesteld of die andere, de gepatenteerde knechten der reactie hielden congres, waarin, in uitstekende moties hun onderdanigheid aan de reactie werd betuigd. In een paar voorgaande artikelen hebben we daarover uitgeweid, 't is onnodig er op terug te komen. Enkel de verklaring van den Heer Van Isacker in ons nummer van 6 Nov. aangehaald willen we hier nogmaals citeren: « Indien bij de opening van het parlementair jaar een regeeringscrisis moest uitbreken, zullen we te zien hebben, of we dat gemakkelijk spel aan 't socialisten moeten toelaten ». Dat zegt genoeg, dat heeft dat spelletje op voorhand gemutsmaald was. Zonder wit op zwart te zeggen, zonder een enkele toets te stellen zijn de christene democraten de vuilste reactionaire regeering die ons land ooit kende toegetreden.

Zelfs « De N. Standaard » is over de houding der chr. democraten beschaamd. Zoo schreef hij den 25 Nov. « De Vlaamsche pers is opvallend gereserveerd. De bladen beseffen inderdaad maar al te goed, dat de rechte koers van de huidige combinatie meteen 'n overhellen naar het zuiden (lees naar het militarisme en naar de reactie N. v. d. R.) medebrengt ». Dit heeft men te Parijs goed begrepen en zooals een berichtgever uit « Le XXe Siècle » verklapt is men beducht, voor een al te luidruchtige verduidelijking der algemeene tevredenheid.

En verder « De aanwezigheid van den Heer Hymans (die geen brevet noodig heeft) van den Heer Janson (die het militair akkoord ondertekende) van den Heer Jaspars (die het economisch akkoord verdedigde) van de Broqueville (die te Elisabethville présent ging roepen) spreekt te Parijs duidelijk genoeg.

« De Standaard » heft dan ook 'n klagtoon aan. De hond die geschopt wordt heeft het recht te janken wanneer hij niet durft zich te verweren. Luistert: « Wanneer de militaire kwestie dan ook in de kamer ter sprake komt zal er meer moeten geijverd worden voor onze nationale zelfstandigheid dan voor onze nationale verdediging ». Inderdaad Standaard het is zoo, maar het is uwe schuld en de schuld uwer lamme democratische broeders in de knechtschap: de christen democraten, en de reactionaire ministers uit de huidige combinatie hebben gelijk, overschot van gelijk, wanneer ze binnensmonds monken: « Eens te meer licht De Standaard niet ».

Die lachen

Dat zijn de liberalen, die ook hebben, juist zooals hun aartsvijanden de chr. democraten, aan de regeering hun vertrouwen geschonken. Voor hen niet ten onrechte. M. Devezee hun leider zegt daarover: « Wij hebben geen enkele toegave gedaan. 'Geen enkele eisch werd gesteld van de zijde der andere groep. Toch hebben wij een eisch gesteld dat is, dat het departement van Wetenschappen en Kunsten aan een liberaal zou worden gegeven. En dat dit departement in liberale handen berust, is dat geen groot voordeel ? ».

Wij wisten 't reeds, we hadden 't gevoeld en gezien in al de verklaringen van christen democratische zijde, zij hebben aan de conservateurs aller pluimage geen eischen gesteld. Den uitgeblazen chr. demokraat Heyman verlangde te zeer om minister te worden dan dat hij het had aangedurfd er een voorwaarde bij te stellen en na het bijzondere congres van 't A. C. W. is hij dan ook met 't vuur in zijn hoek naar Jaspars gelopen om te zeggen dat hij aanvaardde. Carney, den anderen, die werd per telefoon opgebeld en schonk eveneens onmiddellijk zijn ja-woord. We zien eens te meer wat het Vlaamsche volk en wat de Vlaamsche christene verkleden van hun leiders hebben te verwachten.

Ook als katholieken weten we nu, waarvoor de ziel van 't kind in verkiezingsstijf dienst doet. 't Was trouwens ex-minister Alois Vandevyver, die de liberaal Vauthier als minister van wetenschappen en kunsten boven de doopvont hield, de man die in 1929 naar hier zal komen om stemmen te renselen en met de tranen in 't oog te spreken over de schoone ziel van 't kind, maar die, als de reactionaire politiek van den dag het vergt, zoo min als de christen democraten geen oogenblik aarzelt, om dat belangrijke ministerie in de handen te spelen van Franskiljonsche liberalen.

Intusschen

kregen we de regeeringsverklaring. Aan vaagheid en onduidelijkheid laat deze niets te wenschen over. Joris Vanseveren beantwoordde ze met het cinieke woord « ontploft ».

De nieuwe minister Heyman liet reeds 'n paar malen zijn lachende tronie fotografiëren. 't Leek ons de kraaiende haan op de methoos. Deze week werd hij in St-Niklaas gehuldigd. Te die gelegenheid sprak hij een paar redevervingen uit en zei ontfier meer: « Ik weet dat onder mijne bevoegdheid groote vraagstukken vallen ». Hij schijnt dus heel weinig van zijn nulliteit bewust en zei ook nog: « Naast God, dank ik zijne majesteit de koning, omdat hij een nederig (sic) mensch, als ik ben, benoemde tot de hooge waardigheid van lid van de kroonraad ». Zijn knechtschap werd dus door de koning beloond.

Dank zij de christen democraten die de reactie de redplank toewerpen kan de Franskiljonsche Belgische reactionaire politiek verder gevoerd worden, kunnen onze generaals weer terug op hun twee ooren slapen, en gaal de verknechting van 't Vl. Volk aan de Fransche militaire staf verder door. België in overeenstemming met de Fransche legerstaf sterker en sterker militariseren is de taak van de nieuwe regeering, waarin twee christen democraten acht Franskiljonsche reactionairen ter zijde staan.

Arm bedrogen werklievend volk van Vlaanderen !

Kerkelijk Nieuws

MAANDINTENTIE

De Zondagsheiliging.

KERKELIJKE KALENDER

4 Z. 2e Z. van den Advent, (2 cl.), semid., con. van H. Petrus Chrysologus, bbl., en van H. Barbara. — 5 M. Van den dag, simpl. M. van voorg. Z. — 6 D. H. Nicolaus, bb., dup. — 7 W. H. Ambrosius, bbl., dup. — 8 D. O. L. V. Onbevleete ontvangenis, dup 1 cl. Afgestelde heiligdag. — 9 V. Van de oet. — 10 Z. Van de oet., semid.

EVANGELIE VAN DEN ZONDAG

(Mattheus 11, 2-10)

In dien tijd, toen Joannes in de evangenis de werken van Christus had vernomen, zond hij twee van zijne leerlingen en liet Hem vragen: Zijt Gij het, die komen moet of hebben wij een ander te verwachten ? En Jesus antwoordde hun: Gaat en boodschapt aan Joannes wat gij hoort en ziet. Blinden zien en kreupelen gaan, melaatschen worden gereinigd en dooven hooren, dooden verrijzen en aan armen wordt het Evangelie verkondigd. En zalig, wie in Mij niet geërgerd wordt. Terwijl zij heengingen, begon Jesus tot de scharen over Joannes te spreken. Wat zijt gij in de woestijn gaan zien ? een riet dat door den wind bewogen wordt ? Doch wat zijt gij gaan zien ? Een mensch in zachte kleedren gedost ? Zie, die in zachte kleedren gedost gaan, zijn in de paleizen der koningen. Doch wat zijt gij gaan zien ? een profeet ? Ja, zeg Ik u, en meer dan een profeet. Want deze is het, van wien geschreven staat: « Zie, Ik zend voor uw aanschijn mijn gezant, die u den weg bereiden zal ».

VLAAMSCH KALENDER

Zondag, 4 December H. Barbara. — Maandag, 5 December H. Sabbas; 1815 Terugkomst te Antwerpen der in 1791 door de Franschen gestolen en naar Parijs ontvoerde kunstschaten. — Dinsdag, 6 Dec. H. Nikolaas; 1792 Geboortedag van den Nederl. Koning Willem II. — Woensdag, 7 Dec. H. Ambrosius. — Donderdag, 8 Dec. O. V. V. Onbevleete Ontvangenis. — Vrijdag, 9 Dec. H. Leodegdie; 1641 De beroemde Vl. portretschilder Antoon van Dijk, overlijdt in Engeland. — Zaterdag, 10 Dec. H. Valerius; 1922 De Vl. dichter Pol De Mont gehuldigd.

De Katholieke kerk in Engeland

Volgens het « Catholic Directory » voor het jaar 1927 bedraagt het aantal Katholieken in Engeland en Wales 2,055,860, eene toename dus van 13,230. Het gezamenlijk aantal priesters bedraagt 4,125. De toename was 29 (21 wereldpriesters en 8 ordepriesters) Volgens eene verklaring van Kardinaal-aartsbischop Bourne zijn de vooruitzichten voor den aanwas der priesters op het oogenblik gunstig daar alle seminaries goed bezet zijn.

Verheugend is de ontwikkeling der katholieke scholen. Het getal der middelbare is 483 (toename 7). Katholieke volksscholen zijn er 1264 (toename 4). Het gezamenlijk getal leerlingen bedraagt 361,820 een vooruitgang van 2,742. Het aantal leerlingen der middelbare scholen is 53,227, hier valt een teruggang van 1361 te boeken.

Katholieke huwelijken werden er 20635 gesloten (241 meer) daarentegen nam het geboorte cijfer met 2,154 af, het bedraagt 65411. Bekeeringen hadden er 11948 plaats. 407 minder dan verleden jaar.

De Katholieke bevolking van geheel het Britsche wereldrijk wordt op 15,229,660 zien geschat.

Huismoeders Vlaamsche Nationalisten

vooraleer uwe aankopen te doen, overziet onze aankondigingen ! ! !

Richt U tot onze aankondigers !

Ontploft !

De nieuwe Regeering voor de Kamers

Er is weer een oppositie en de Kamer heeft haar rumoerig uitzicht weergekregen. De belangstelling van het publiek is er wel: de tribunes zitten vol.

De heer Herbette gezant van Frankrijk, een dikklivig, goedig heertje, met het uitzicht van een welgedane notaris, zit als het middenstuk van een schouwguis tusschen een rijkgepelsde dame en een jonge heer.

Niettegenstaande het rumoerig uitzicht van de Kamer is de hartstocht er uit. De socialisten zijn ironisch geweest. Ze onderlienden spottend de lezing van Jaspars en bij het einde klappen de liberalen en de conservatieven in hun handen met veel overtuiging; de kath. democraten gebaarden in hun handen te klappen; profijt om zich geen zeer te doen. Heyman heeft een moeilijk half uurtje beleefd; Mathieu roosterde hem eerst op de linkerzijde tot er een korstje aanzat en keerde hem dan op de rechterzijde, om hem ook daar te laten bakken.

En Heyman zat te blozen als een verlegen schoolkint.

De indruk is, dat de oppositie van de socialisten niets zal breken. De eenige oppositie, hartstochtelijk en gemeend zal voort uitgaan van de nationalist.

Van Severen was precies, koud en vlijnd: Huysmans' scherpe wiggekop met donkere blauwe vegen zat geamuseerd te luisteren.

Bij de opening der zitting vraagt volksvertegenwoordiger Vanseveren bij ordenotie, dat de ministerieele verklaring in het Nederlandsch zou worden voorgelezen.

Onze vrienden eischen stemming, maar voorzitter Brunet klopt zenuwachtig met zijn hamer en verleent het woord aan Jaspars, die in het Fransch de verklaring afleest, waarvan hieronder korten inhoud.

De nieuwe regeering wil den vrede op godsdienstig en schoolgebed handhaven en de huidige wetgeving op sociaal en taalgebied doen naleven, verders zal zij alle krachten inspannen om de voltooiing van de herziening der verdragen van 1839 te bevorderen in een geest van onderlinge samenwerking, evenwel zal zij er de hand aan houden dat onze essentiële belangen geëerbiedigd worden onder meer inzake onze uitwegen naar de zee en naar de Rijn. Op finantieel gebied zal de regeering voor alles het evenwicht der begroofiging handhaven en door bemiddeling van het fonds tot delging der openbare schuld de aflossing van onze schuld op korten termijn verzekeren, verders zal zij de inning der belastingen vereenvoudigen en voorziet zij eene vermindering van lasten. Voor hetgeen de struikelblok: het militaire vraagstuk aangaat, zal de regeering weldra de noodige wetsontwerpen voorleggen inzake de lagere kaders, het statuut van de reserve officieren en de verdediging van onze grenzen. Ook zal zij eene gemengde commissie inrichten, bestaande uit parlementsleden en leden uit het leger, als degene bij koninklijk besluit van 1 Maart 1920 opgericht, die met algemeene instemming van het parlement werkzaam was, deze commissie zal zich toeleggen op de studie van al de vraagstukken betreffende de legerhervorming en inzonderheid den diensttijd, de taalregeling bij het leger en de gewestelijke inoeding.

Wat van dit alles in huis zal komen zullen wij nu afwachten, toch zullen we geen illusies maken.

De socialist Mathieu is de eerste die het woord krijgt, hij vindt de verklaring sober, hij critiseert het feit dat de Broqueville alle zijn beloften verbrak, een voorstel klaar te maken; hij stent in met de verklaring nopens den finantieelen toestand, dan neemt hij eens duchtig de heer Heyman onder handen die betuurd op zijn bankje zit rood tot achter de ooren.

Hierna komt de heer Vanseveren, volksvertegenwoordiger van ons arrondissement aan het woord:

Rede van Joris Van Severen:

MH. van de Regeering en dezer volgingen, Proficiat !

Ja, ja... uit den grond van ons hart !

Menigvuldige keeren reeds hebt gij vermaardheid weten te verwerven door onverstand, kwakzilverij en alles behalve staatsmansbeleid. Ditmaal overtreft gij u zelf.

Sinds 1918 hebt gij om ter meest den belgischen staat of hatelijk of belachelijk altijd de dommen knecht van iemand, voor ons Vlamingen in elk geval ondragelijk gemaakt, maar de combinatie die ge nu beproeft om in dit heilzaam werk te volharden, zie, dat hadden we nooit durven hopen.

We zouden bijna geneigd zijn het vertrouwen in u te stemmen om de hulp die ge ons biedt in het wakker roepen van Vlaanderen tegen België, en was 't niet dat ons eenige begeerte tegenover u — als belgische regering — lijkt tegenover alle belgische regeringen, geen andere is dan uw dood — en met uw dood belgische regering, o, met den dood van een of ander uwer opvolgers, de vernietiging van dezen staat die ons school volk kapot maakt.

Geen andere begeerte, niet alleen omdat ge geen andere verdient, maar omdat het Vlaamsche volk zonder uw dood niet kan leven.

'Dit leven van het Vlaamsche volk, het is het essentiële vraagstuk voor de belgische regeringen sinds 1918 — om alleen maar van den na-oorlog te spreken, — gesteld, en niet alleen voor de belgische Regeeringen, maar voor den belgischen staat zelf.

En hoe hebt gij, belgische Regeering, gepoogd dit vraagstuk op te lossen?

(Ik zeg gij belg. Regeering en niet Regeering omdat sinds 1918 alle belg. regeringen uit dezelfde mekaar afwisselende personages bestaan, altijd dezelfde ouderwetsche ploegen.) Hoe?

Gij hebt het niet eens durven aanpakken, omdat ge weet dat de oplossing van het Vlaamsche vraagstuk, de eenige oplossing van het Vlaamsche vraagstuk, de oplossing is van den belgischen staat zelf. En omdat ge dit vraagstuk — het kernvraagstuk — niet hebt durven oplossen, hebt ge geen enkel der andere groote vraagstukken die voor u door den na-oorlog gesteld waren, kunnen oplossen zooals 't paste.

Noch het militaire vraagstuk dat zoo nauw met het Vlaamsche vraagstuk verbonden is.

Noch het groote vraagstuk van het onderwijs, van de opvoeding des volks en van de vorming der onontbeerlijke technische krachten waarmee de koning al met eens zoo geweldig inzet.

Noch de vraagstukken van internationaal-politiek aard voor dewelke gij zijt komen te staan.

De vijandschap van Duitschland zijt ge me kinderlijk romantisme tegen alle werkelijkheid in, zorgvuldig blijven voortkweken, alsof de vijandschap een uwer bestaanredenen was. En de vrucht daarvan: null!

Italië hebt gij van u afzijdig gemaakt, Holland — en zoo veel te beter — tegen u gekeerd. Door Engeland u menigvuldige keeren op de vingers doen tikken. En eindelijk — hoe gij het ook formalistisch tracht te negeren — een belgischen staat vastgebonden aan Frankrijk, het kinder-arme land, dat België gebruikt en misbruikt voor eigen doeleinden, door uw schuld, uw schandelijke schuld, en in de korte de oorlogen nog meer misbruiken zal, indien wij niet met al onze krachten tusschenkomen. Hetgeen wij u beloven.

Noch het vraagstuk van den binnenlandschen vrede, door het verleen van amnestie aan uwe wederrechtelijk veroordeelde politieke gevangenen.

Noch het financiële vraagstuk. Het vraagstuk van het herstel van 's lands financiën die gij door uwe dwaasheden tot in de gekende rampspoedige wanorde dreeft, kondt gij slechts oplossen door de dictatuur eener plutocratie, door diefstal op breede schaal en algemeene verarming.

En daar zit ge nu, weeral dezelfde, met een paar figuren bij, om des te gemakkelijker de goede gemeene om den tuin te leiden. Daar zit ge voor dezelfde vraagstukken, die trouwens zijn: Het Vlaamsche vraagstuk — Het militaire vraagstuk — Het onderwijs- en opvoedingsvraagstuk — De vraagstukken van de buitenlandsche politiek — De vraagstukken der rationeele inrichting der voortbrengst, in dit land.

Ge kunt ze niet oplossen, omdat ge de gevangenen zijt van de groote financiers in binnen- als in buitenland. En de financiers kennen slechts hun zaken. Wordt er niet gezegd dat deze crisis onder meer uitgelokt werd door een conflict tusschen twee groote financiers. Is 't waar? 't Zou me niet verwonderen. Zoodaets ligt in de lijn. Ge zijt onmachtig omdat ge moet gehoorzamen aan Parijs. Daarom zult ge 't militair vraagstuk niet oplossen lijk het Vlaamsche volk wil. Ge zijt onmachtig omdat gij een Regeering zijt zonder cohesie en zonder wilzenheid. Welnu, om slechts een geringe kans te hebben moet de Regeering die deze taak op zich neemt, een aaneengesloten ploeg zijn met EEN wil, in samenwerking handelen, met gansch de gemeenschap.

In België is dit onmogelijk, omdat er geen belgische natie bestaat. Het Vlaamsche vraagstuk moet eerst opgelost zijn en dit is geen talen-vraagstuk. Maar die onmogelijkheid diargelaten, verkeert gij meer dan ooit, in de onmogelijkheid ook een enkel der voor u gestelde vraagstukken op te lossen, door dat genis aan cohesie en aan echt samenwerken van de gemeenschap met u.

Hoe zit de Regeering in mekaar? 4 Walen plus twee 18 karaatfrankijons en daartegenover 3 Vlaamsche belgicisten wier gehalte door mijn vriend Declercq verleden week raak gekenmerkt werd met een woord: platbrocken. Daartusschen de H. Lippens, wiens ge-

voelens wij nog niet kennen.

Andere zijde: 4 katholieken-conservateurs, 4 liberale conservateurs en daartegenover 2 schattele christen demokraten. De ergste vijanden van amnestie met voorstanders ervan — de ergste vijanden van het Vlaamsche recht met zoogenaamde voorstanders ervan. De groote en hartstichtelijkste voorstanders van de Franco-Belgische samenwerking en de electoralistische vijanden ervan.

Aan kunsten en wetenschappen een fanatieke anti-Vlaming die stuk per stuk de door K. Huysmans zoo moedzaam verkregen resultaten zal vernietigen, hoe hard gij ook zult roepen, want « zij kennen u ».

Wanneer M. Bonne op de laatste vergadering van de assoc. liberale zei:

M. Van Cauwelaert abandonne 't il quelque chose de ses idées?... N'a-t-il pas derrière lui les hommes? was M. Devèze er rap bij met het gevatte woord: Nous les connaissons.

De halsstarige verdedigers van een sterk belgisch leger en van langen diensttijd en althans eer volgens kiesbeloften, moties en meeting-spraak de strijders of liever de bedelaars voor de zes maanden, enz.

De christene Vlaamsche democratie, gevangenen aan en samenwerkende met een coalitie van conservateurs, anti-katholieken en anti-Vlamingen. En hier richt ik me in 't bijzonder tot de Vlaamsche christen demokraten en ik vraag hun: Zijt ge waarachtig niet beschaamd? Zijt ge uwe zinnen kwijt of is bij u alle zelfrespect en alle mannelijkheid uitgestorven? Wat doet ge met de belangen van uwe congressen? Waarborgen en beloften, waarvan gij weet dat ze daar alleen maar zijn om het volk zand in de oogen te strooien. Dit telt niet meer. Klare, kordate, ondubbelzinnige daden a. u. b. of liever niets.

Wij hebben voor uwe handwijze geen ander gevoel meer dan: verachting.

Ge dwingt ons meer respect te hebben voor de kathol. conservateurs en de liberalen; zij steken aanne doeleinden niet weg en kampen ervoor met bewonderenswaardige taaiheid en getrouwheid. Het volk weet wat het van hen te verwachten heeft. Van u, weet het volk dat nooit.

God gave dat het Vl. volk tenminste het nu noch zal hebben begrepen en onthouden zal: Voor Vlaanderen is van de Vl. Kristene Democraten niets te verwachten. Voor Vlaanderen is van de fameuze Vl. Kamergroep niets te verwachten. Tenzij:

(Het tegenovergestelde van wat zij beloven.) Het eenige heil voor Vl. ligt in zijn politieke elfstandigheid.

Dat wij ditmaal onze kreet niet vooral tegen de Socialisten en tegen de Liberalen richten, wil niet zeggen dat wij hunne politieke manoeuvres niet even grondig bestrijden.

Niet meer als de Vlaamsche christene democraten kunnen zij het Vlaamsche vraagstuk oplossen. Ook zij zijn de gevangene en eener plutocratie, hun strijd voor de « zes maanden » kunnen zij niet de methoden die ze thans gebruiken NIET mis halen.

Zij weten het. En iedereen weet ook wel dat zij niet omwille van het militaire vraagstuk uit de egeering traden, maar als een gelegenheid gebruikten om eruit te trekken, en dank zij enkele maanden schijnoppositie, een gedeelte terug te werken van hunne deserteerende troepen.

Zoo zien we de oude partijen meer en meer in verval geraken.

Des te beter.

Ondanks alle combinaties, wordt het duidelijk en duidelijker dat Vlaanderen in België niet kan leven.

Gij levert ons argumenten voor die stelling. Rodenbach zei het zeer goed:

Onze beweging is geen taalkamp, geen kamp om Vlamingen in België nevens de Walen te plaatsen. Wij willen al de rechten van 'onzen stam opnieuw erkend zien en onze Vlaamsche nationaliteit vrij in al haar uitingen, haar eigen aard en wezen uit te spreken zoo het behoort, nog leeft wel het apenras van wie (onze) stemme tegen 'snorden, nog leeft dezelfde domkop van 'n staat. Desniettemin vooruit... en eens zien wij ons Vlaanderen in veie bloeie staan, ofwel eens springt 't boelke van 't jaar '30 naar de maan.

T BOELKEN INDERDAAD HET IS NIETS ANDERS MEER. EN TOT DAT BOELKEN ZEGGEN WIJ 'T KORDATE WOORD DAT WIJ AAN DEN IJZER DEZEN TOERIEPEN DIE WE NAAR DE MAAN WILDEN: ONTPLOFT!!

UIT DE KATHOLIEKE MISSIEN

De inheemsche Chineesche geestelijkheid telt reeds volgens de laatste statistiek, 6 bisschoppen, 1183 priesters, 93 broeders en 239 kloosterzusters. In 73 lagere scholen werden 2389 leerlingen onderwezen; 633 studenten opgevoed onderwijzen in 39 scholen. China telt voor 't oogenblik 2.252.000 katholieken en 55.000 geloofsleerlingen, dit op een totaal van 414.000.000 inwoners (Tibet, Mongolie en Turkestan uitgezonderd). Zoo is het niet te vrezen dat het daar voor het katholicisme, niettegenstaande de anti-vreemde lingenbeweging welke er nu heerscht, gevaarlijk worde. Kwame het ergste dan toch zou de Chineesche geestelijkheid voldoende zijn om er de geloovigen zonder vreemde hulp te kunnen bedienen.

Uit « Das Neue Reich » 21-5-'27.

Buitenland

ROEMENIE

(Bratiano, voogd van Koning Michaël, is na drie operaties onderstaan te hebben, overleden. De oppositie spoort haar leden aan kalm te blijven en geen belooingen te houden. Er is voorgesteld de discussie over de troonopvolging drie maand uit te stellen, in de hoop, gedurende dien tijd tot een overeenkomst te geraken.

Ondertusschen komt er roering in de Dobroedjsa waar de Bulgaarsche minderheid door de Roemenen wordt verdrukt — Bulgarsche visschers zijn door Roemeensche grenssoldaten beschoten geworden waarbij een visscher werd gedood en verschillende vargen genomen.

ITALIE

Italië heeft met Albanië een defensief verdrag ondertekend. Het bestaat uit vijf artikelen en twee annexen. Volgens artikel 4 zou Italië bij een oorlogsverklaring van Jugo-Slavië, Albanië mogen bezetten om den opmarsch der Jugo-Slavische troepen door Albanië te verhinderen, Jugo-Slavië zelf langs Macedonië aan te vallen en de aldaar wonende Albanezen en Macedoniërs tegen Jugo-Slavië op te hitsen.

Het « Berliner Tageblatt » is van meening dat het Italiaansch-Albaneesch verdrag een antwoord is op het Fransch-Jugo-Slaavsch verdrag, en heeft dit voor, dat het openlijk met oorlog rekening houdt.

EEN POOLSCH-LITHAUSCH CONFLICT

Polen, dat door besluit van den Volkenbond, Wilna, een uitsluitend Lithausche stad, bij zijn grondgebied heeft mogen inlijven, zoekt, door zijn groote annexatie-plannen, de zelfstandigheid van Lithauen te breken. Lithausche voortvluchtigen, tegenstanders van de huidige regering in hun land en erge Poolschgezinden worden vriendelijk door de Poolsche regering behandeld en gesteund. De leider, Pletskaits, heeft alle de Poolschgezinde samenweersders naar Wilna geroepen en men gewaagt van een opmarsch naar Kowno, hoofdstad van Lithauen, om het regeerende kabinet Woldemaras, omver te werpen. Polen verlangt natuurlijk niets liever, daar het meent door een Poolschgezinde regering, de kwestie van Wilna voor goed van de baan te schuiven.

Lithauen heeft ondertusschen een nota tot den Volkenbond gezonden en laat de dingen niet onopgemerkt voorbijgaan. Lithauen vindt een sterken steun bij Rusland, dat een nota naar de Poolsche regering heeft gezonden, wijzend op zijn verplichtingen, spruitend uit het Russisch-Poolsch verdrag en op het gevaar voor den vrede, als Lithauen zijn zelfstandigheid verliest. Duitschland ook zal Lithauen steunen omdat de Deutsche belangen aan verbonden zijn met de Russische, en zoo Lithauen zijn zelfstandigheid verliest, de weg versperd is tusschen Rusland en Duitschland.

Ondertusschen heeft Lithauen, het mobilisatiebevel uitgevaardigd van 23.000 man en worden de troepen samengetrokken aan de Poolsche grens.

FRANKRIJK

Frankrijk, dat zijn afgunst niet verbergen kan voor Italië, heeft, zoals: hooger gezegd, een verbond gesloten met Jugo-Slavië. Frankrijk zoekt overal bondgenootschappen; wan, in 1935, waarschijnlijk het jaar der oorlogsverwikkelingen, zal Frankrijk op een minimum staan van zijn machtspositie en zal het beschermend verliezen, van het bezet van het Rhijn-gebied. Zijn eeuwoude vroom, de Rhijn als natuurlijke grens, wil het niet laten varen en het heeft daarvoor een machiggen bondgenoot gevonden in België, dat door zijn militair verbond met Frankrijk, zich aan dit land gebonden heeft. — Daardoor is de eerste stap gedaan tot annexatie en tot het bekomen van de Rhijn-grens. — Aan de Vlamingen dit Fransche knoeien en streven te verijdelen.

St-Niklaas komt!

St Niklaas heeft ons juist zijn getrouwe knecht Nikodemus gezonden om samen de schikkingen te nemen voor 't bezoek van St Niklaas, Zondag, in 't Vlaamsch Huis. St Niklaas zal om 2 1/2 ure per schip toekomen en hij verzoekt dus al de kinderkens die hem willen uitgeleide doen tot aan 't Vlaamsch Huis, ten langste om 2 1/2 aan de Vaartbrug te zijn. Vandaar vertrekt hij in stoet naar 't Vlaamsch Huis met de Vlaamsche Harmonie aan de kop. Binst de stoet zullen de kinderkens nummers ontvangen voor de prijslooting in 't Vlaamsch Huis. Nikodemus heeft al de kaarten medegenomen die onze vrienden uit 't Vlaamsch Huis ingezonden hebben en hij zal al die kinderkens één voor één tot bij St Niklaas roepen.

Opgepast dus, kinderkens, voor Zondag, zorgt dat gij op tijd aan de vaart zijt en dat gij de groote kindervriend St Niklaas in stoet vergezelt naar 't Vlaamsch Huis.

In geval van slecht weder, hetgeen Zondag voormiddag in 't Vlaamsch Huis zal aangekondigd zijn, zal St Niklaas om 3 ure in 't Vlaamsch Huis zijn intrede doen.

Binnenland

Een wetsvoorstel Huysmans op de vervlaamsching van de Gentsche Hoogeschool

Deze week nog zal de heer Huysmans, oud-minister van Kunsten en Wetenschappen, een wetsvoorstel ter Kamer indienen.

Dit voorstel beoogt de afschaffing van het stelsel Nolf ter Hoogeschool van Gent en de vervanging ervan door een stelsel dat het voorstel Renkin tijdens de bespreking in de Kamer nabij komt. De heer Huysmans stelt voor een enkele afdeling te laten bestaan waar de lessen voor de twee deelen in de Nederlandsche taal en voor een derde in de Fransche taal zullen worden gegeven.

HEYMAN NAM ZIJN VOORZORG!

Het was al meer dan één maal gebeurd, dat de heer Heyman uit Sint Niklaas te laat in Brussel was aangekomen bij de vorming van een nieuw Ministerie om er deel van te kunnen uitmaken.

Ditmaal nam hij zijn voorzorgen; men zou hem niet meer beettomen en zoo kwam het, dat de heer Heyman, met frak en hoogen hoed, verleden Dinsdag voor zes uur 's morgens uit Sint Niklaas naar Brussel vertrok.

En ditmaal kwam hij dan ook bij tijds.

INCIDENT TE GENT

Toen de koningin Zondag een concert had bijgewoond en de zaal verliet, werd haar auto door Vlaamsche studenten omringd, die « Amnestie! Amnestie! » riepen. De politie stelde spoedig een einde aan het incident en de auto reed in volle vaart weg.

Stadsnieuws

APOTHEKERSDIENST. — 's Zondags is er maar één apotheek van stad open. Apotheker van dienst: Jozef Verhamme, Marktstraat.

VERDRONKEN. — Uit Neuville komt bericht dat de Isegheennaar Carolus Lindovicus Rigole verdrongen is. Uit goede bron vernemen wij dat de onderling die op zoek was naar eten voor zijne konijntjes in een waterput terecht gekomen is, waar hij slechts twee dagen later gevonden werd.

DIEFSTAL. — In den nacht van Vrijdag op Zaterdag zijn dieven binnengebroken bij Cam, Porteman in den molenveg. Na over een blinde muur te zijn geklauterd, kwamen zij door de ongesloten achterdeur in de benedenwoning waar zij eene belangrijke schied geld robben van den bewoner en zijne bij hem inwonende ouders. De politie doet een onderzoek. Het ware te hopen dat deze oerlijke daad voorbeeldig kon gestraft worden.

F. VANHAUWAERT-DEMEURISSE Ommevangstraat 9F, ISEGHEM GROOTE KEUS VAN ALLE WINTERARTIKELS

HOERA!! — Een nieuwe profeet is onder ons opgestaan. Eene verandering van houding ten opzichte van het Vlaamsch Huis vanwege de geestelijkheid. Na het zoolang verketterd te hebben werd het nu Zondag in de achturenmis (in de kerk van 't H. Hert) bevorderd tot eene heilige zaak, want het is een heiligschennis dit huis te bezoeken, en wij die meenden dat wij heelemaal in den ban waren geslagen. Eens toch schijnt het licht in de duisternis.

GEBOORTEN: Noël Deblae z. v. Raymondus en Rogeria Casier, Meenstr. 42. — André Bollart z. v. Juliaan en Suzanna Geldhof, Zeveco 109. — Gilbert Maes z. v. Georges en Celina Olivier, Gentstr. 108. — André Schielgat z. v. Jules en Lia Rommel, Heye 12. — Fernande Grillet d. v. René en Renée Van Bockstaete, Marktstr. 4. — Olga Deluyck d. v. Robert en Blanca Lapere, Albrechtlaan 370.

OVERLIJDENS: Barbare Deplae z. b. 83 j. d. v. Carolus en Francisca Lapeire. — Honorine Heldenberg huish. 71 j. echtg. Enile Verneulen.

HUWELIJKEN: Gerard Verlinde, borstelhouder, 25 j. en Gabrielle Ver Eecke verhuister 19 j. b. h. w. — Leo Gryspeerdt aardew. 23 j. w. te Rumbke en Marie Vanneste naaister, 30 j. h. w. — Lerome Lauwers schoonsnijder 24 j. w. te Emelghem en Irène Hostens bottienst, 23 j. h. w. — Albrecht Vandommele hulponderw. 27 j. en Bertha Vandembroucke bottienst, b. h. w.

JAMMER. — Velen beklagen zich te laat dat ze geen verzekering namen op het leven, tegen brand en ongevallen, bij J. Denys, Wantje Pieterstraat, 30, Isegheem, agent van Antverpia. Strikte geheimhouding. — Volledige waarborg. Stel niet langer uit, want 't kan U morgen berouwen!

SCHIEPVAART

(van 24 Nov. tot 1 Dec. 1927.)

Céline en André de Zulte met beurtgoed voor verscheidene. — Deux Seurs en Amiral I beide met kolen voor Eug. Verstraete-Vanlauwe. — Cognovit met kolen voor Maurice Verstraete. — Ville de Comines met kolen voor Robert Tanghe. — Bonne Mère met kolen voor Ach Decock. — Santo Antonio met mais voor Med. Vandevenne-Devos. — Daring met ciment voor de Wed. Vandewalle. — Trois Frères met boomen voor Amand Vanbeylen.

Uit onze Inrichtingen

TOONEELOPVOERING. — Op Zondag 11 December te 2 1/2 ure opvoering van « De schelmstreken van Schapin », tooneelspel door Molière, door den kunstkring « Gudrun » van Brussel in de feestzaal van 't Vlaamsch Huis.

Prijzen der genummerde plaatsen: 5, 4, 3 fr. Genummerde kaarten op voorhand te verkrijgen in 't Vlaamsch Huis elken avond van 6 1/2 tot 8 u. en de Zondagen van 9 1/2 tot 11 1/2 ure, alsook een uur voor de vertooring.

Er is gezorgd voor een kleederbewaarzaal.

Wie een aangeamen namiddag wenscht over te brengen benuttings die schoone gelegenheid!

Tooneelliefhebbers, komt het verzorgde spel van dezen Vlaamschen kunstkring bewonderen.

Alle tooneelcritiekers zijn het eens om het spel van den kring Gudrun te loven.

BERICHT

Wie voor minstens zes maanden inschrijft voor een abonnement op De Mandelgalm voor 1928, ontvangt het blad gratis tot Nieuwjaar.

Prijzen: ZES MAAND 8 frank.

EEN JAAR 15 frank.

VIOLETTA. — Op 18 en 26 dezer, telkens te 3 uur namiddag komt de tooneelmaatschappij « De Vrije Zonen » uit Thielt de prachtige Vl. operette VIOLETTA opvoeren in onze feestzaal. 70 uitvoerders. Volledig symphonisch orkest.

NIET CECILIAFEEST van onze Vlaamsche Harmonie is geslaagd boven ieders verwachting. Van verschillende kanten hoorden we met lof spreken over de kunstig uitgevoerde stukken in den vroegen Zondagen. Het gezamenlijk noemmaal verliep heel gezellig, iedereen voelde er zich thuis. In naam van Remi Werbrouck, den sympathieken erevoorzitter, sprak Paul Depoortere een korte rede uit. Hij wenschte de muzikanten gelijk met hun kranige en ijvervollen « chef » Henri Bossier, en den steeds bezorgden voorzitter Jozef Heldenbergh, en hoopte dat onder hun leiding de harmonie tot haar vollen bloei zal komen.

Muzikanten, werkt voort in eensgezindheid onder de kundige leiding van uw « chef » en bedenkt dat ook gij op uw manier onze Vlaamsche strijd waardig moet dienen.

EMELGHEM

Maandag 11, vierde onze oude alomgekende Zangmaatschappij « De Kerels » haar Zoveelste Ceciliafeest. Naar oud Vlaamsch gebruik werd de dag ingezet met een H. Mis in de parochiale kerk die door alle leden prachtig gezongen werd. Allen, Bestuur en leden, waren op post. Verders werden verscheidene vrienden herbergiers bezocht onder het zingen van door-Vlaamsche stapliederen. De gansche dag door was er veel gezelligheid en Vlaamsche leute, bijzonderlijk onder het noemmaal (!). Jammer dat we aan onze oude kerelsvlag een Belgische vof bemerkten; we hopen dat die toekomstige jaar zal versterven zijn en reeds in volledigen staat van ontbinding verkeeren.

Buiten dat was alles onverbetterlijk en we kunnen niet anders dan bestuur en leden hartelijk geluk wenschen onder de kranige leiding van voorzitter en bestuurder.

Nuttige Wenken

— Tegen gesprongen handen: Het beste en goedkoopste middel is Glycerine. 's Morgens en 's avonds de handen, en ook gebeurlijk de voeten, goed inwrijven met Glycerine en dan opwarmen. Beter is het echter te voorkomen dan te genezen, daarom zal iemand die lichgesprongen handen heeft zorgen van nooit met natte handen in de wind te gaan of te staan en bij geval van vorst voor een paar deugdelijke handschoenen te zorgen.

— Tegen het rotten van hout: Neem 1 kgr koolteer en evenveel essentie van terpentijn. Deze twee stoffen, met elkander goed vermengd, geven een doeltreffend behoudmiddel tegen de verrotting van het hout. Het produkt moet met een borstel goed aangestroken worden. Indien het hout in den grond moet geslagen worden, zoals het geval is bij palen, dan is het goed, het gedeelte dat onder de grond steekt moet, aan den buitenkant, boven een vuur, een beetje te verkoken.

— Tegen gekloven of gesprongen lippen: Stokjes van cocoboter of ook van rozealf zijn daartoe in de apotheek te bekomen. Zelf kan men daartoe een sal maken door een weinig witte was te smelten met hetzelfde gewicht olie van zoete amandelen en daarin een beetje boorzuur te laten smelten.

— Natte inktvlekken van het papier verwijderen: Dit wordt best gedaan met kladpapier. Dit is geen nieuws, maar wat voor menigen wel nieuws kan zijn, is het verwijderen van de vlek die na 't opzuigen van den inkt overblijft. Dit geschiedt met vloeipapier dat een speciale bereiding ondergaan heeft.

— Neem zeer dik kladpapier en dompel het gedurende twee minuten in een oplossing van zurelout in water (5 g. per deciliter) en laat het goed opdrogen in den wind. Niet alleen zuigt dit papier den inkt beter op, maar het ontkeurt geheel de vlek die na 't opdrogen overblijft.

ARDOYE — Verslag der gemeenteraadszitting van Zaterdag 26 November 11. Verschoven tot eerstkomende week.

Sociale en Syndikale Kronijk

Het indexcijfer in November

Op 15 November bedroeg het indexcijfer 809 voor heel het land, tegen 804 op 15 October.

Voor de provincie Antwerpen	825
» Antwerpen en omstreken	850
» de provincie Brabant	818
» Brussel en omstreken	853
» West-Vlaanderen	797
» Oost-Vlaanderen	801
» Gent en omstreken	810
» Henegouw	833
» de provincie Luik	802
» Luik en omstreken	803
» de provincie Limburg	792
» De provincie Luxemburg	812
» de provincie Namen	797

VERGELIJKENDE CIJFERS

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Jan.	390	450	357	383	480	521	527	753
Febr.	420	434	380	397	495	517	520	770
Maart	445	411	371	408	510	511	521	771
April	461	359	367	499	498	506	528	774
Mei	471	389	385	413	485	502	560	776
Juni	462	384	366	419	492	505	579	785
Juli	453	379	366	429	493	509	637	790
Aug.	463	384	366	439	483	517	631	787
Sept.	471	386	371	455	503	525	684	794
Oct.	477	391	376	458	513	533	705	804
Nov.	476	394	384	463	520	534	730	809
Dec.	468	393	384	470	511	534	741	—

ISEGHEM

Pensioenbelangen

De werklieden geboren in de maand November dienen voor den 10 Dec. hun pensioenkaart bij hun patroon te vragen en ze ten burele hunner pensioengilde afgeven.

De vrije verzekerden geboren in dezelfde maand hoeven eveneens vóór dien datum hunne stortingen te doen.

Schoenmakers

De staking onder de oppinsters der Firma Defauw is deze week geëindigd. Er werd 'n voorloopige regeling getroffen waardoor het basisloon van 2,25 fr. per uur tegen 'n bepaalde voortbrengst is gewaarborgd. Donderdagnoghe hebben de betrokkene werksters den arbeid heronnen.

Eveneens werd op dezelfde firma tegen andere mistoestanden opgetreden.

Borstelmakers

De staking duurt ongewijzigd voort. Vanwege de Patroonsbond werd in stilte gewerkt om de actie der vakverenigingen in een slecht daglicht te stellen.

Wat niet kan noch zal geloofend worden is, dat de vakverenigingsbesturen het onmogelijke hebben beproefd om het konflikt te vermijden. Wat gevraagd wordt is 'n verbetering voor de daghuurwerklieden en 'n gezonde klare overeenkomst. De kleine patroons evenals de patroons die hun werklieden ernstig wenschen te betalen hebben er alle belang bij dat de werklieden ditmaal het pleit winnen.

De werknemers zijn dan ook diep overtuigd van hun goed recht, en wachten kalm en vastberaden het verder verloop der gebeurtenissen af. Algemeen wordt de kalme deftige houding der honderde stakers opgemerkt, en bij de bevolking laat zij den indruk van minachting voor dezen die schuld dragen aan het uitbreken van zoo'n geweldig konflikt.

Bij de Meubelmakers

Maandag laatstleden brak de staking uit onder de werklieden der Firma Vantomhout-De Keizer. 't Geschil loopt over de onjuiste toepassing van voorgaande verhoogingen voor de levensduur. Tot nog toe is er geen verandering ingetreden.

ROESELARE

In de jutespinnerijen van Roussellare is Maandag 1. d. de staking uitgebroken. 't Gaat over: het invoeren van ernstige loontarieven. Sommige kategorieën werklieden worden 5, 10, 20 en meer franken in de week te weinig betaald. Alzoo vinden wij werklieden (Brekers) die werken aan een loon van 125 fr. per week terwijl het vastgestelde loon voor dergelijk werk 149 fr. per week is.

Dergelijke toestand is mogelijk gemaakt door het groot aantal onvereenigde werklieden die de gemeenten van 't onliggende aan de jutespinnerijen leveren. 't Is overal 't zelfde! Zonder vereniging geniet de arbeid geen bescherming en wordt het loon meegesleurd in de concurrentie.

KORTRIJK

De lockout in de Kortrijksche textielfabrieken blijft voortduren. Naar we vernemen deed de socialistische organisatie 'n beroep op den Burgemeester om zijne tussenkomst in dat roekeloos konflikt. De patroons vroegen de toepassing van art. 16 van het Koninklijk Besluit van 5 Mei 1926 tegen de betrokkene werkersverenigingen. Deze laatste vroegen het genot van art. 15 van hetzelfde Koninklijk Besluit. Tengevolge van de minister-crisis bleef de uitspraak achterwege. Algemeen verwacht dat deze uitspraak ons in de eene of andere richting 'n groote stap nader brengt bij de ontknoping van dit konflikt.

YPER

Door onze vrienden te Yper werd overgegaan tot de stichting van 'n afdeling van het Vrij Kristen Syndikaat. We verwachten 'n goede uitslag en wenschen de durvers 'n groot succes.

Kan Minister Heyman

dit niet veranderen?

Het «Arbeidsblad» is 'n maandelijksche uitgave van het ministerie van nijverheid, arbeid en sociale voorzorg, en verschijnt op den laatsten dag van iedere maand. De franse tekst wordt onmiddellijk afgeleverd, terwijl de Vlaamsche tekst de abonneenten ge- word 1 tot 2 maanden na de verschijning. Hier bestaat dus ten opzichte der Vlamingen 'n groote onrechtvaardigheid. De betrokkene minister hoeft dit te veranderen.

EEN PRIMITIEVE VOORSTELLING

Op den bewusten dag was het in geheel Turkije verboden om vóór zonsopgang de plaats te verlaten waar men zich bij zonsopgang bevond. (De Notenkraker — Amsterdam.)

BORMS

voor 't Gerecht

(vervolg)

Getuige: Dat herinner ik mij zoo niet meer. Ik ben op een bureel geweest, waar ook M. Verhulst zat. Ik was toch zedelijk verplicht Mr. Borms te gaan bedanken en ik heb hem daar dan aangetroffen in gezelschap van Verhulst. M. Borms zegde mij dat ik hem het best kon bedanken met den Vlaamschen strijd trouw te blijven.

Borms: Ik geloof, dat ik mij daar zooeven verward heb. Maar heeft getuige iets moeten tekenen?

Getuige: Neen, noch briefje geteekend, noch belooning gegeven.

Openbaar Ministerie: Dit was in 1917.

Getuige: Ik geloof ja.

Openbaar Ministerie: Volgens Borms is dit gebeurd in 1918.

Getuige: O ja, want in 1917 was ik zelf in het gevang, het is 'wel degelijk in 1918 gebeurd.

Voorzitter: Zijn er nog vragen te stellen? Neen. Gij hebt gedaan. Ik verklaar de zitting geheven, en zij zal hernomen worden morgen om 9 uur.

Het Hof verwijderd zich juist om 5 uur.

Morgenzitting van 5 September 1919.

De zitting wordt te 9.15 uur geopend.

De Clercq Gustaaf: 36 jaar onderwijzer te Hei-Kruis legt den gebruikelijken eed af. Mtr. Van Dieren: Getuige is gansch den oorlog soldaat geweest?

Getuige: Ja.

Mtr. Van Dieren: Heeft hij deelgenomen aan de beweging, op het Front, ontstaan onder de Vlamingen, en kan hij verband leggen tusschen de frontpartij en Borms?

Getuige: Ik ben daar gansch onwetend van. Mtr. Van Dieren: Kan getuige ons niet zeggen waaruit de ontevredenheid is voortgesproten, bij de Vlaamsche Soldaten onder den oorlog?

Getuige: Het stelsel dat in het Belgisch Leger heerscht, draagt hiervan alle schuld. En ik zal deze bewering staven door een voorbeeld.

Ik was in een Eenheid; elken morgen werden de bevelen van den dag voorgelezen aan de jongens, in het Fransch, hoewel er veel soldaten waren die enkel Vlaamsch kenden. En toen de Vlaamsche jongens er door andere makkers op gewezen werden, dat zij het volle recht hadden ook een Vlaamsche voorlezing der bevelen te eischen, antwoordden de sukkelaars, dat zij niet dierven, daar het hun steeds euvel werd geduid, en strafbedreiging onmiddellijk volgde.

(*) Het boek «Dr Aug. Borms voor het Gerecht» is verkrijgbaar in den «Boekhandel «Guérin», Em. Jacmainlaan, Brussel.

Kortrijksche Bouw- en Hypotheekkas

Bureel: Groote Markt, 1, KORTRIJK — Spreekdraad 382 —

Kantoor open alle werkdagen van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

ALLERHANDE INLICHTINGEN

over 't koopen, verkoopen van gronden en huizen, over 't overnemen van pachthoven in Frankrijk.

Opmaken van Plannen en Bestekken

voor 't bouwen van huizen, villa's, fabrieken, enz.

— Allerhande Verzekeringen —

BRAND - LEVEN - ONGEVALLEN

GELDLEENINGEN

op vaste eigendommen aan de meest voordeelige voorwaarden

Leest aandachtig

Voor uwe elektrische inrichtingen van drijfkracht, verlichting, verwarming, bellen, telefoon en radioinstellingen, wendt u tot 't huis

HENRI SIMOENS-SCHACHT

Hondstraat, 14, Iseghem

Aankoop, verkoop en huur van nieuwe en okkasie motors.

Alle herstellingen — Spoedigste uitvoering Inlichtingen en beschrijvingen zonder verbintenissen. Voordeelige prijzen.

Laat uwe Geldzaken verzorgen door de Fondsenbank

Naamloze Vennootschap

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL

Wetstraat, 54, BRUSSEL

Bijbanken: Antwerpen & Kortrijk

Agentschappen: Brugge, Crombeke, Harlebeke, Moeskroen, Poperinghe, Thielt. FONDSBANK MAAKT DEEL UIT VAN DE GROEP FONDSBANK-HANDELSBANK-NOORDSTAR. — KAPITAAL EN RESERVEN: VIJFTIG MILLIOEN FRANK.

BIJHUIS TE ISEGHEM Roeselarestraat, 25

En er kwamen dan ook onvermijdelijk gevallen voor van Vlaamsche soldaten, die de gegeven bevelen niet verstaan hebbende, soms onwetend zondigden tegen de tucht, en aldus onschuldig gestraft werden.

Welnu, wanneer een jongen eens onschuldig gestraft is, dan wordt die jongen weer-spinnig en boos.

En hier stonden wij voor 'een stelsel, dat daar heerschte, en ongelooflijk veel nadeel herokkende aan den algemeenen geestestoestand, in zooverre dat een aantal jongens ten slotte zegden: «Het is omdat wij Vlamingen zijn en geen Fransch kennen, dat wij alzoo behandeld worden in het Leger.»

Daar lag dus de ontevredenheid der Vlaamsche soldaten. En dat is een algemeen feit.

Voorzitter: Hebt gij kennis van stukken, welke door de Duitsche «patrouilles» in de «Belgische lijnen» geworpen werden, en door dewelke onze soldaten aangespoord werden om over te komen?

Getuige: Ik heb nooit zulk stuk gezien.

Voorzitter: En werd er, door de vooraanstaande Vlamingen, in het Leger, niet opgehitst tegen de overheden?

Getuige: Ik mag U op mijn eerewoord verzekeren, Heer Voorzitter, wanneer wij, Vlaamschgezinden, tot de soldaten spraken, dat het altijd was om hen aan te sporen, goede jongens en goede soldaten te blijven. Datzelfde betoogden wij in onze studiekringen. Ik zie overigens niet in, waarom wij anders zouden gehandeld hebben.

Voorzitter: Dat hoorde ik maar zoo.

Mtr. Van Dieren: Ja, maar het tegendeel wordt beweerd.

Ik zou echter ook nog willen weten, of liever de verzekering willen verkrijgen, dat de invloed van Borms zelfs 'nóót tot daar is doorgedrongen.

Voorzitter: Men heeft daar reeds op geantwoord.

Mtr. Van Dieren: Onze Vlaamsche jongens werden verschopt en uitgemaakt in het Leger. Zou de getuige niet eenige namen willen noemen...

Openbaar Ministerie: Daartegen moet ik mij ten stelligste verzetten.

Voorzitter: Gij gaat te verre, Meester Van Dieren.

Openbaar Ministerie: Alle de gewenschte stukken liggen in het dossier.

Mtr. Van Dieren: Ik houd er tep'zeerste aan niet belemmerd te worden in het stellen der vragen welke ik noodig acht om meer klaarheid in het onderzoek te brengen.

Voorzitter: Welnu, ik zal de vraag stellen, met dees voorbehoud nochtans dat, in geval

De indrukmakende gebeurtenis van het seizoen!

DE

SOLDEN

der groote Magazijnen van Nieuwigheden

A L'INNOVATION

VELDSTRAAT VOLDERSSTRAAT GENT

zullen plaats grijpen den **12** DECEMBER

Om de overrompeling der eerste dagen te voorkomen, zullen de uitgestalde koopwaren in solde, kunnen voorbehouden worden van af

DONDERDAG 8 DECEMB.

Vraagt onzen bijzonderen catalogus en aanschouwt onze uitstallingen, onze prijzen spreken voor ons!

BLOEDTHEE

OVERTREFT

PILLEN, POEDERS EN CACHETTES VOOR HET

zuiveren van 't bloed

Geneest allerbest en op radikale wijze: UITSLAG, PUISTEN, SPEEN, VERSTOPPING GEMIS AAN EETLUST, DRAAIINGEN, GAL, SLIJMEN, enz...

In alle goede apotheken - of rechtstreeks bij den uitvinder

Apotheker **VAN DEN BUSSCHE**

Rijselstraat, 49, MEENEN

PRIJS 4,50 FRANK

Hij is gekomen

SINT NIKLAAS

bij Alb. DEBRUYNE-DEVOLDER, Roeselarestr. 18, Iseghem

SUIKERHANDEL in 't groot en in 't klein

ARTIKELN voor **ST-NIKLAAS**

Paschen en Nieuwjaar

Conserven - Specerijen

Chocoladen - Desserts

Biscuits - Pralinen

Fondants - Suikers

Kaas - Hesp - Cervelade

Sardijnen - Haring

Vijgen - Pruimen

Rozijnen en Korenten

Oranjen - Citroenen

Amandels - Noten

Bijzondere Prijzen voor Voortverkoopers

Menschen er is nieuws op handen Sint Niklaas is op de baan; Hij doorreed al vele landen En komt spoedig hier ook aan.

Op een sneeuw wit paard gezeten Zoekt Hij naar de kinderen braaf, Die hun plicht hebben gekwetst En blijken van uw goedheid gaaf.

En als de kindren zijn gaan slapen, Rijdt Hij nog bij nacht rond, Om hun vreugde te doen smaken In den vroege morgenstond.

Dan komt Hij ook alles bezien In de Roeselarestraat achtien Hij komt daar binnen langs de zolder Bij Alberic Debruyne-Devolder.

Om chocolade en lekkernij, Suikergoed en bollenrij, Zwaar beladen, verheugd en vrij, Maakt Hij al de kinderen blij

A. DEBRUYNE

de getuige komt verklaren dat hier en daar niet het gevolg mag uit trekken, dat zulks algemeene toestanden waren.

Mtr. Van Dieren: Getuige zal zeggen wat hij over al die feiten denkt.

Voorzitter: Gebeurde het dat officieren of onderofficieren Vlaamsche soldaten uitmaakten voor «Boches» enz.

Getuige: Ik ben te Gravelle in een munitiefabriek geweest, en daar is 'het dikwijls gebeurd dat onderofficieren, die geen Vlaamsch kenden, onder den indruk der door de dagbladen uitgegaten lastertaal, ons 'uit-

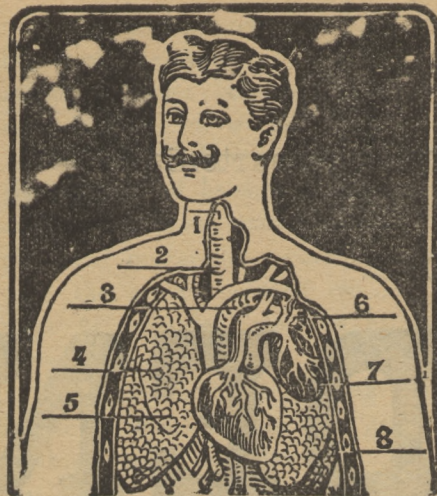
zulk en zulk feit heeft voorgedaan, men er scholden voor «Boches» en met minachting spraken van de Vlaamsche soldaten.

Voorzitter: Gij spreekt van dagbladen, kunt gij die ook noemen?

Getuige: De bizonderste dier «dagbladen» waren de «Le XXe Siècle» en de «Nation Belge».

Voorzitter: En die bladen schreven dan, volgens U, dat de Vlamingen slechte soldaten waren.

(Vervolgt.)

Gij allen die min of meer onderhevig zijt aan borstkwalen: Bronchiet, Asthma Griep, Keelonsteking, Hoesten, Kuehen en Fluimen; Indien gij tot hertoe alles beproefd hebt zonder afdoend effect te bekomen, indien gij hopeloos zijt en mismoedig, vergeet niet dat er een middel is, dat sinds 50 jaren duizenden en duizenden hopeloze gevallen genezen heeft.

Borstbalsem Martin Toms, Resinazalf, Microbenpillen

Volgt de volledige behandeling voor zes weken waarvan het regelmatig gebruik de diepst ingewortelde borstziekten uitroeit en geneest, en aldus het beste voorbehoedmiddel is tegen de tering en het zekere geneesmiddel van Schrijft om inlichtingen aan MARTIN TOMS, Apotheker-Specialist, 112, Wetstraat, Brussel

Asthma

PRIJZEN:
Zonder Zalf 17.50 fr., met Zal 25 fr., Microbenpillen 12.50 fr., Maagdrank 20 fr., Behandeling voor 18 dagen 85 fr. Serie van 6 weken 185 fr.

Het Oud Bier der Brouwerij De Arend
is gekend voor 't GEZONDSTE, KLOEKSTE, AANGENAAMSTE
A. Louwaëge-Verstraete Cortemarek

In den Zilveren Vos GEZUSTERS STROBBE

57, GENTSTRAAT, 57, ISEGHEM

Overgrootte keus van al'e slach van Pelsen
en vellen mantels

Sehunks Opossumsehunks Marters Vossen

Vellen om te garnieren

Alles aan zeer voordeelge prijzen
Verzorgd werk Trouwe bediening

Onmogelijke concurrentie 31-12 27

Pectoids

Overtreffen alle andere zwarte pillekens tegen den hoest!

Zij Kosten enkel 4 frank!

Uw apotheker heeft er!

Pectoids geven U voortdurend een klare stem, een frissche mond, een aangename adem.

ZORG DAT GIJ ALTIJD UW DOOS OP ZAK HEBT!

DE SCHOONSTE KINDERS...

zijn deze die dagelijks gepoederd
worden met

DULCIOR POEIER

Te koop in alle goede apotheken.

DE DOOS: 1,50 FR.

Voorbehouden aan

WEDUWE VANDE WALLE

ZUIDKAAI

ISEGHEM

Bouwstoffen, betonwaren, ijzerwaren, kolen.

De Vallende Ziekten!

EEN ENKEL geneesmiddel zult gij vinden dat doelmatig is tegen deze wreede kwaal. Het is de

POEDER EPILEPSIA Prijs 20 fr.

die van af den eersten dag de aanvallen tegenhoudt — de genezing brengt aan allen die het goed gebruiken en nooit of nooit schadelijk is.
Menigvuldige getuigschriften van genezing zelfs van gevallen die reeds meer dan 20 j. duurden.

Te koop in alle goede apotheken
of rechtstreeks bij den bereider

Apotheker VANDENBUSSCHE -- Meenen

Volledige tekst met beschrijving, uitleg en behandeling der Vallende Ziekten wordt overal GRATIS gezonden op aanvraag.

BELANGRIJK BERICHT

GOEDE WAAR PRIJST ZICH ZELF

Voor uwe stoven.

kachels en gasvuren wendt u tot

Germ. Ghekiere-Duyck

Roeselarestraat, 88, ISEGHEM

Magazijn van verlaakt, aluminium en genikeleerd keukengerief, waschuipen in galvanis, kinderbad, waschfourmoizen. — Grootte keus van verlaakte menagerestoven van de beste merken en buizestoven in eigen werkhuis gemaakt.

Gasinrichtingen

Zink- & Loodwerk

Spoedige bediening

Matige prijzen

Waarom ???

WAAROM hoesten als **Borstpillen Laleman** U radikaal genezen?

WAAROM koorst of tandpijn lijden als **Cachetten Képhil** die doen verdwijnen?

WAAROM uwe kinderen niet vrijwaren tegen borstziekten als **Droséls Borstbalsem** der **Apotheek Laleman** daartoe de geschikte middel is?

WAAROM zelf ziek of zuchtig zijn als U ter **Apotheek Laleman** alles kunt verkrijgen om U gezond te maken?

DUS voor alles naar de

Apotheek Florent LALEMAN

Brugstraat, n° 2 (bij de Gendarmerie)
TELEFOON 68 ISEGHEM

N. B. Men draagt ten huize.

Voor uw SCHILDER-

en BEHANGWERK

wendt U tot het huis

J. Lefevere-Huysentruyt

Roeselaerstraat, 168, ISEGHEM

Magazijn van kleuren en vernissen
Grootte keus van sponzen en zeemvellen, matten, tapijten, traploopers en karpetten

TROUWE BEDIENING
LAGE PRIJZEN

Zannekin

DUBBEL BLOND BIER
gezond, kloek, natuurlijk

BROUWERIJ St LOUIS
L. Verlende, LOO

Alleenverkoop voor Isegheem en omliggende:
S. M. VLAAMSCH HUIS, Isegheem

ALLERGUNSTIGSTE PRIJZEN VOOR
HERBERGIERS EN KOFFIEHUIZEN
Neringdoeners, zoekt uw profijt!

Hebt gij pijn in de lenden?

Kunt gij moeilijk of pijnlijk uw water maken?

Is uw water troebel of te sterk gekleurd?

Lijdt gij aan jicht, heuprikt of lendenjicht?

Zijt gij door Rheumatiek gekweld?

Zijn uwe voeten gezwollen?

Is geheel uw lichaam ontsteld door een vuilen brand

?

Dit alles zijn de zekere kenteekens dat uwe NIEREN, BLAAS of LEVER ziekelijk zijn en gij zoohaast mogelijk uw toevlucht moet nemen tot eene ernstige en nauwkeurige behandeling met

Dalila Pillen

en

Samson's Oliebalsem

Ontelbare getuigschriften van genezingen, bekomen door het gebruik van deze wonder geneesmiddelen, zijn het beste bewijs dat zij alleen in staat zijn bovengemelde ziekten spoedig en volledig te genezen.

Verkrijgbaar in alle
goede Apotheken

“MONO„Poeders

ONFEILBAAR GENEESMIDDEL TEGEN:

Hoofd- en Schele Hoofdpijn, Zenuwlijden, Hevige Tandpijn, Rheumatiek, Grippe

Waarom ?

Zijn de MONO POEDERS verkieslijk aan alle andere produkten van gelijken aard?

OMDAT ZIJ onmiddellijk de hevigste pijnen stillen,

OMDAT ZIJ altijd genezen, daar waar alle andere geneesmiddelen mislukt hebben.

OMDAT ZIJ de maag nooit vermoeien.

OMDAT ZIJ door meestal de voornaamste geneesheeren voorgeschreven worden, om hunne menigvuldige genezingen, zelfs in de hardnekkigste gevallen,

OMDAT ZIJ, dank aan hunnen aangename smaak, door de moeilijkste personen gemakkelijk ingenomen worden,

OMDAT ZIJ in geen cachetten zijn, en zoodus door de teederste magen verdragen worden.

TE KOOP IN ALLE GOEDE APOTHEKEN

in doozen van

12 pakjes, 4.50 fr.

25 pakjes, 8.00 fr.

Konijnenkweekers ! Luistert !!

De konijnenkweek ondermijnd door sterften op sterften gaf afkeer en teleurstellingen. Nu is het konijn opgezocht en duur en nu zijn ook alle ziekten overwonnen door Mullie's Konijnenpoeder tegen DIKKE BALGEN, afloop, schielijke sterften, ziekten der maag, ingewanden, waterorganen, zilte, enz. Begunstigt den groei.

Kweekt konijnen met Mullie's konijnenpoeder voor de gezondheid. Tegen alle ziekten, om malsch en vast vleesch te bekomen, zoo zult gij een groot gewin hebben, gemakkelijker uwe pacht maken, een goed voedsel op tafel brengen.

IN ALLE APOTHEKEN 8 FRANK DE DOOS

Houdt uwe verkens
gezond met

Poeder Mullie

te
gebruiken.

Het Poeder Mullie is de Redder der Zwijnen

Nooit mag een zwijnmoer jongen zonder acht dagen te voren haar bloed en afgang gezuiverd te hebben met eene doos

POEDER MULLIE

Geen verstopping meer. — Goed zog. — Gezonde jongen.

LANDBOUWERS! Waarom nog zieke zwijnen kweken. Hunne redding is verzekerd door

POEDER MULLIE

GENEEST: Verstopping, geen eetlust, het vuur, pokken, afloop, neus-, keel-, darm- en longontsteking, ziekten der waterorganen, rhumatismus of fterecijn (pootplaag), maagziekten, jacht, vliegende kole en alle ziekten en plagen.

8 fr. de doos in alle apotheken

Landbouwers ! Hoenderkweekers

Wat baat het uwe zieke hennen, hanen en kiekens geneesmiddelen toe te dienen indien gij de ware goede niet voor handen hebt. — De twee wonderprodukten zijn:

Asepta & Elixir Morva

TEGEN ALLE ZIEKTEN EN PLAGEN

Asepta tegen snot en cholera.
doet de spijsen goed verteeren.

Asepta om uw dier gezond te houden.
om meer te doen leggen.

In alle apotheken 5 fr. de doos, 12 fr. de drievoud. doos

Het gebeurt soms bij plagen dat de microben-massa zoo groot is dat MORVA onmisbaar wordt.
Want MORVA is het meest anti-microbisch middel in geval van tering en afloop.

5 frank en 15 frank de flesch

TE VERKRIJGEN IN ALLE APOTHEKEN

VOLKSAPOTHEEK

Michel Verhamme

82, Roeselarestraat, 82, ISEGHEM

Alle scheikundige produkten

Alle binnen- en buitenlandsche specialiteiten

Nauwkeurige uitvoering van alle voorschriften der

Heeren Geneesheeren

Drukkerij J. Lannoo, Ieperschestraat, Thielt — Telefoon 169.